

País

ESCÀNDOL EN L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA D'ALACANT

Corrupció fiscal

Tot un seguit de corrupcions en els jutjats d'Alacant han començat a fer probables dos escàndols que poden esguitar tota l'Administració de Justícia: la compra-venda de llibertats provisionals i el suborn per a avançar expedients. Una guerra que ha començat amb una batalla entre els advocats alacantins.

FRANCESCUTILLAS

Joan Ballester

Ningú no va dir res quan Sàinz de Robles, ex-president del Consell General del Poder Judicial, ho va afirmar. Ningú no va dir res quan Fernando Ledesma, ministre de Justícia ho ratificà, fa un més escàs. Però no, un fiscal d'una Audiència de «provincias» no, per favor, fins aquí podríem arribar. ¡Però qui s'ha cregut ell que és? I, a més, Miquel Gutiérrez Carbonell, el fiscal amb fama de roig. Que parle el ministre. És igual, queda tot tan genèric, tan abstracte... Però Gutiérrez, ¡no!, que ací ens coneixem tots.

Reflexions semblants devien fer-se els advocats i els procuradors alacantins després de les explosives declaracions de Miquel Gutiérrez a un diari de la capital alacantina, en les quals afirmava categòricament l'existència de corrupció en l'Administració de Justícia local. I clar, la bomba. Dit açò per una persona «de casa», era evident que es feia referència a problemes molt concrets que podien tocar molts advocats, procuradors i

funcionaris de l'Administració de Justícia alacantina, i com a conseqüència ve un tancament de files dels professionals del dret en contra de Gutiérrez (advocats i procuradors de més edat, i que per tant porten més casos, qualitativament i quantitativament, en el seu haver), o bé a favor (els més joves). I la guerra comença.

El cas Pradel: l'inici

20 de gener de 1986. Miquel Gutiérrez fa unes declaracions a un periodista del diari *La Verdad* sobre la sentència d'un cas que tingué molt de ressò a Alacant, el cas Pradel. Gutiérrez era el fiscal d'aquest cas i la sentència fou d'absolució. Gutiérrez jugà fort en el trancurs del juí, i arribà a afirmar que «sovint un lladre de gallines és condemnat, mentre que un delictes de 'coll blanc' rep pels tribunals la consideració de transacció comercial».

En aquest juí el fiscal Gutiérrez va tenir l'oportunitat de verificar allò que ell sempre havia denunciat; segons el poder econòmic dels litigants, és distint el resultat de les sentències. I serà dins d'aquest tema en

concret quan fa les seues denúncies de corrupció. Les primeres reaccions no es fan esperar i vénen, no cal dir-ho, dels sectors més conservadors. Immediatament, dos dies després de les declaracions del fiscal a *La Verdad*, el jutjat que es trobava de guàrdia aleshores (el número 2 de la Instància i instrucció, a càrrec del magistrat D. José Maria Zaragoza) obri d'ofici «diligències indeterminades», per aclarir les afirmacions del fiscal.

L'objectiu d'aquestes diligències no era, en paraules del jutge, depurar responsabilitats per les declaracions de Gutiérrez, sinó «arribar al fons de l'assumpte, i, si s'escau, depurar responsabilitats dels supòsits de corrupció que es pugen trobar». Malgrat aquestes declaracions, era comentari general entre advocats joves i membres de la fiscalia que les esmentades diligències anaven directament a la caça de Gutiérrez, o siga, es tractava de demostrar que no hi havia corrupció, i, com a conseqüència lògica, demanar responsabilitats al fiscal per les seues declaracions. Però heus ací que, de sobte, vingué la sorpresa.

José Maria Zaragoza, jutge del jut-

*Jutjats d'Alacant: la guerra ha començat
pels advocats.*

signat per l'Audiència Territorial de València, designació que no s'ha produït. A més, a banda de la corrupció constatada al jutjat número 2 hi ha rumors de corredor que parlen de possibles corrupcions als jutjats número 3 i al mateix número 5.

Del que sí que és conscient tothom, els qui volem arribar al fons de l'assumpte i els qui, contràriament, el volen tancar, és que les coses que s'han descobert fins ara no són sinó la punta d'un iceberg del qual no s'entreveu el fons. Tothom sap on són els casos més greus de corrupció, es comenta a nivell privat, de corredor; però hi ha por. L'afer del cobrament per part de funcionaris de sumes il·legals de diners en concepte d'eixides és «pecata minuta» comparat amb dos temes molt més greus: la compra-venda de llibertats provisionals i el pagament de diners per tal d'avançar expedients, concretament embargaments. Així, ens trobem casos de pel·lícula.

L'antic jutge de la Vila Joiosa, actualment destinat a un jutjat de districte de Madrid, concedeix la llibertat provisional sota fiança a un senyor que havia estat enxampat amb un quilo d'heroïna. La quantitat exigida pel jutge és de 25.000 pessetes. El «camell» al·lucinava. ¡Ei!, que duia a la butxaca la quantitat de 600.000 pessetes!, ja que pensava que la fiança no baixaria del mig milió. Això només pot obeir a dues causes, o be a l'immens treball que portava el jutjat de la Vila, i que encara porta, quan no n'hi havia a Benidorm, o a un desconeixement total per part del jutge de la realitat que l'envolta. I en aquesta darrera causa podríem englobar una frase d'un antic jutge de Benidorm, que, davant de la sorpresa del fiscal amb la concessió de la llibertat sense fiança d'un traficant de cocaïna, i en ser interpel·lat per aquell, va respondre: «és que, com que la cocaïna és droga...»

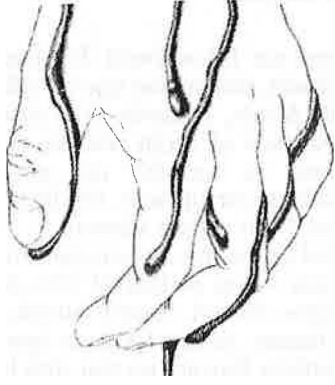
Pel que fa a la primera causa, l'excés de treball, els motius són prou clars. El jutge no dóna l'abast. El secretari, en el millor dels casos que la plaça no estiga vacant, tampoc. Aleshores, un oficial prepara la documentació i passa la signatura al jutge, el qual no té temps material ni de mirar allò que signa. Resultat, llibertats condicionals estranyíssimes, fiances que fan riure, i comptes corrents que creixen... ¡l com! El rumor que ara mateix es passeja pels corredors del Palau de Justícia d'Alacant n'és una

jat número 2, obri tals diligències el dia 22 de gener. I, coses de la vida, el mateix dia 24 es descobreix que un funcionari, precisament del jutjat número 2, l'oficial Mariano Morales Torrejón, té en els calaixos de la seua taula de treball documents comprometedors. Tal descobriment va ser efectuat per dos fiscals, Ricard Cabedo i Rafael Escobar, en un minuciós registre efectuat en la taula de l'esmentat oficial. Aquells documents feien referència a nombrosos justificants de cobraments percebuts per l'oficial, relacionats amb el pagament de dietes d'eixides, dietes suprimides expressament per un recent decret, d'u d'abril de 1985, familiarment conegut com «decret de l'autobús».

El fet de ser el mateix jutjat número 2 d'on ix la primera prova de corrupció ens posa davant d'un bon grapat de preguntes. La primera qüestió que caldria plantejar-se és com el magistrat titular del jutjat, José Maria Zaragoza, no sabia res de l'assumpte. És clar que els jutges són responsables de l'actuació de les persones a les seues ordres, i, com a màxim responsable, hauria de dur un control del seu per-

sonal. La raó és senzilla. Tals anomalies eren notòries, però no hi ha una voluntat clara i decidida d'acabar amb la corrupció, i van haver de ser dos companys de Gutiérrez, dos fiscals, els qui donassen un colp de mà al seu company.

Un altra qüestió que es planteja és que, descobert l'afer el dia 24 de gener, era previsible que José Maria Zaragoza hagués d'abandonar la investigació, ja que podria ser part interessada, perquè és en el seu jutjat on es dóna la primera prova de corrupció. Però no. El dia 26 encara manifesta el magistrat: «pense arribar al fons de l'assumpte»; poc després, el dia 29, hi afegia que s'estava de seguir al front del tema. És clar que aquesta era la posició més raonable i la que hauria d'haver pres des del principi. És evident que si hagués continuat profunditzant en el cas, hauria estat recusat pel Ministeri Fiscal. Ara mateix, és el jutjat número 5 qui se n'ha fet càrrec, ja que, per torn, li corresponia, malgrat tot, els professionals alacantins que tenien una ferma voluntat d'aclarir les coses, confiaven en la designació d'un jutge especial per al cas, de-

La Narrativa Valenciana (1900-1939)

ANTOLOGIA

Selecció i pròleg: *Vicent Simbor*

Il·lustracions: *Antoni Garcia Valledor*

Una mostra ben representativa de la narrativa valenciana del primer terç de segle. El llibre inclou, entre altres, narracions de Carles Salvador (*L'auca de les oques*), Salvador Guinot (*De romeria*), Almela i Vives (*La novel·la d'una novel·la*), Pasqual Tirado, Sánchez Gosalbo, López-Ctiavari...

L'Últim Roder

Josep Franco

Pròleg: *Salvador Balaller*

Il·lustracions: *Enric Solbes*

La novel·la que, tant joves com adults, llegiran amb fruïció. La història d'Eugeni el Fraire, l'últim roder de la Ribera, narrada amb un llenguatge aparentment senzill, natural, però amarat d'ironia.

Cada llibre inclou esludi introductor i propostes didàctiques

®

Els Nostres Autors

Edicions BROMERA

bona prova. Es comenta que en un juí executiu de 150 milions de pessetes, que segons sembla es tramita al jutjat número 4, un funcionari ha rebut la quantitat de 500.000 pessetes per tal de fer avançar l'afer. Evidentment, hi ha interessos enormes que això continue sent així, i aquells que podrien tenir el valor de denunciar són conscients que la fiscalia no pot transmetre la seguretat que no li passarà res a

suborn no li passàs res, i un mitjà per arribar a això seria l'aplicació de l'article 390 del Codi Penal, que fa responsable de suborn aquell funcionari que demana diners per tal de dur a cap un acte just que no ha de ser retribuït, i no aquell que dona els diners, que no té per què saber que no cal entregar tals diners; així, seria molt més fàcil que advocats i procuradors denunciassen aquestes situacions».

Palau de Justícia: el rumor continu.

qui denuncie, i encara menys la seguretat laboral. És a dir, un advocat que volgués descobrir el pastís es trobaria tot seguit amb una infinitat d'entrebancs en el desenvolupament del seu treball, ja que són els oficials i els auxiliars, més que els mateixos jutges, els que controlen els jutjats.

i, Solucions? Poques. De tota manera Ricard Cabedo, tinent fiscal, ens n'apuntava algunes: «un primer pas seria reduir el personal que treballa en cada un dels jutjats, encara que això suposàs doblar el nombre de jutjats existents. Amb un jutge, un mecanògraf i una persona que fes citacions n'hi hauria prou. La situació actual només pot tenir com a conseqüència que el jutge delegue les funcions en el secretari, aquest, en els oficials i aquests darrers, en els auxiliars. Però això significa donar lloc a corrupteles, que són el primer pas per a arribar a la corrupció.

A més, la Llei Orgànica del Poder Judicial prohibeix que el jutge delegue les funcions que li són pròpies. I continua: «la fiscalia haurà de garantir que a aquell qui denunciàs casos de

On tot aquest afer ha pres caràcter de guerra oberta ha estat en el col·lectiu dels advocats alacantins. Joaquín Alvarez, representant de l'Associació d'Advocats Joves, manifestava obertament que «advocats de renom guanyen plets per 'favors' dels funcionaris». Immediatament, es convoca una Junta General d'advocats per tractar el tema, el dia 18 de febrer, i es prohibeix l'assistència a la premsa. L'espectacle va ser vergonyós, i deixà al descobert quins professionals del dret fan de la corrupció una pràctica diària. Així, advocats com ara Antonio Berenguer i Luis Cremades s'obliden de l'objectiu de la junta, la corrupció, i fan de Joaquín Alvarez el blanc de totes les seues acusacions, com si fos aquest el culpable de l'afer, i arriben, fins i tot, a demanar —Berenguer— que el Col·legi d'Advocats expediente Alvarez. Un altre advocat, José Antonio Montesinos, demana a Joaquín Alvarez que es demostren les acusacions de corrupció o que calle. Mentrestant, la fiscalia d'Alacant ha sol·licitat el processament de Mariano Morales per diversos delictes de suborn. La guerra és oberta. •

FRANCESC CUTILLAS